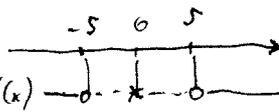

Ekstramen MA0001 2006V. Løsningskisse

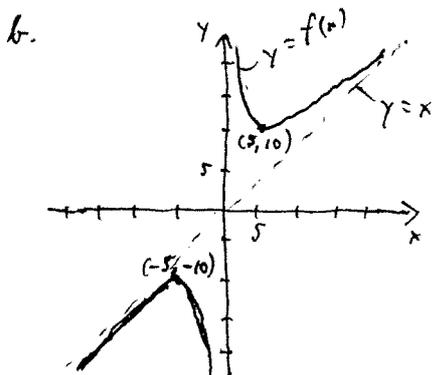
1a. $f'(x) = 1 - \frac{25}{x^2}$, $f''(x) = 25 \cdot (-2)x^{-3} = \frac{50}{x^3}$ $x \neq 0$.

Hvis $x < 0$, er $f(x) < 0$, og hvis $x > 0$, er $f(x) > 0$, altså ingen nullpunkter.

$f'(x) = \frac{x^2 - 25}{x^2} = \frac{(x-5)(x+5)}{x^2}$. Fortegnsskjema:

Lokalt maksimum i -5, lokalt minimum i 5.

$f''(x) < 0$ for $x < 0$ (konkav nedover) og $f''(x) > 0$ for $x > 0$ (konkav oppover), men ikke noe vendepunkt i 0, da f ikke er definert der.

$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \infty$, $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$, $x=0$ er vertikal asymptote.

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{25}{x} = 0$, $y=x$ er skrå asymptote.

skrå asymptote.

c. $\int_1^e f(x) dx = \int_1^e (x + \frac{25}{x}) dx = [\frac{1}{2}x^2 + 25 \ln x]_1^e = \frac{1}{2}e^2 + 25 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}e^2 + \frac{49}{2}$

2. La $g(x) = \sin x^2$. $g'(x) = 2x \cos x^2$, $g''(x) = 2(\cos x^2 - x \cdot \sin x^2 \cdot 2x) = 2(\cos x^2 - 2x^2 \sin x^2)$.

$g(0) = 0$, $g'(0) = 0$, $g''(0) = 2$. Andregrads Taylorpolynom:

$P(x) = 0 + 0x + \frac{2}{2!}x^2 = x^2$. $\int_0^1 \sin x^2 dx \approx \int_0^1 x^2 dx = \frac{1}{3}[x^3]_0^1 = \frac{1}{24} \approx 0,417$.

[Virkelig verdi: $\int_0^1 \sin x^2 dx \approx 0,415$.]

3a. Implisitt derivasjon: $2x + 3y^2 \frac{dy}{dx} - 2 \frac{dy}{dx} = 0$, $(3y^2 - 2) \frac{dy}{dx} = -2x$, $\frac{dy}{dx} = \frac{-2x}{3y^2 - 2}$.

I punkt (2, 1): $\frac{dy}{dx} = \frac{-2 \cdot 2}{3 \cdot 1^2 - 2} = \frac{-4}{1} = -4$.

b. $y - 1 = -4(x - 2)$, dvs. $y = -4x + 9$.